

ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ

ОСНОВНІ ВІДОМОСТІ

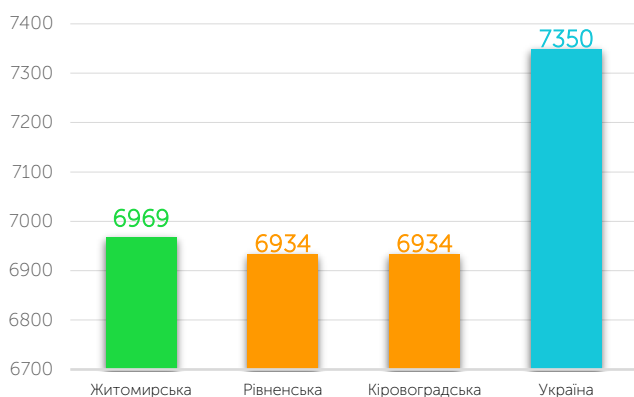
Житомирська область — область на півночі України, в межах Поліської низовини, на півдні в межах Придніпровської височини. На півночі межує з Республікою Білорусь, на сході з Київською, на півдні з Вінницькою, на заході з Хмельницькою та Рівненською областями України. Адміністративним центром є м. Житомир. Кількість наявного населення – 1195,5 тис.чол. Упродовж 2020 року чисельність населення зменшилася на 12 700 осіб. Зменшення чисельності населення області відбулося за рахунок природного та міграційного скорочень – на 10 314 та 2 386 осіб відповідно.

В області спостерігається один із найнижчих рівнів середньорічної чисельності постійного населення у віковій групі від 40 до 44 років в порівнянні із іншими регіонами та загальнонаціональним показником, який становить 7 350 осіб на 100 000 населення, в той час як у Житомирській області цей показник становить 6 969 осіб на 100 000 населення відповідно.

Інфекційні захворювання характеризуються одним із найнижчих *Рівнів інфікованості ВІЛ вагітних 15-24 років* в цілому по країні, який становить 0,0% та одним із найнижчих показників по країні щодо *Рівня охоплення АРТ пацієнтів групи медичного нагляду*, який в свою чергу становить 68% у порівнянні із загальнонаціональним значенням 83% (див. Барометр).

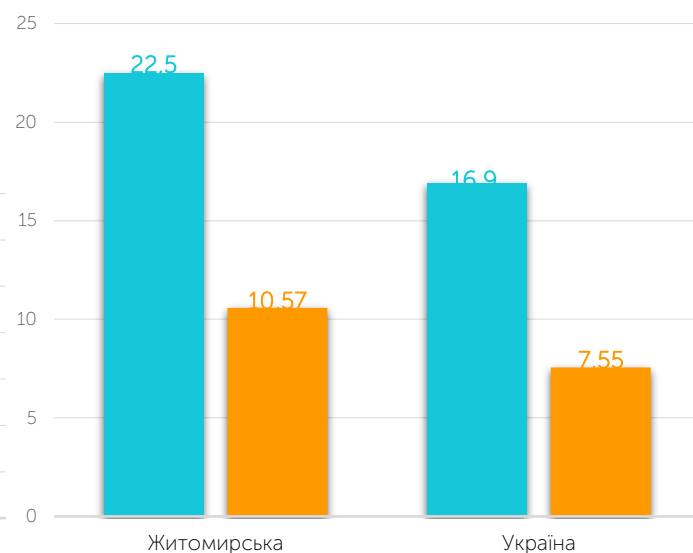
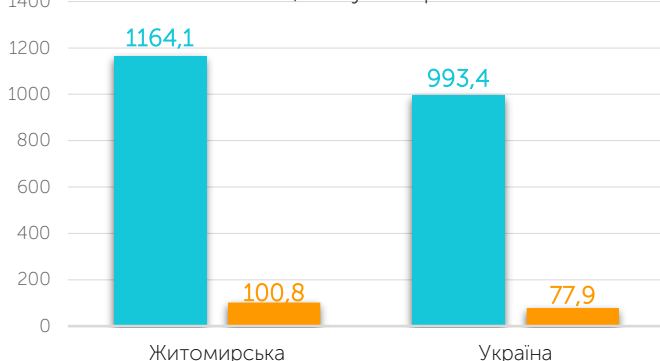
Напрямок Населення та популяційні зміни характеризуються такими показниками як *Рівень народжуваності у жінок віком 15-19 років та частота абортів* із значеннями 22,5 на 1000 жіночого населення та 10,57 на 1000 жінок фертильного віку відповідно. Для порівняння ідентичні показники загальнонаціонального рівня складають 16,9 на 1000 жіночого населення та 7,55 на 1000 жінок фертильного віку, тобто в Житомирській області спостерігається досить високий рівень абортів, що в свою чергу впливає на популяційні зміни населення та один із найвищих рівнів ранньої вагітності у дівчат віком 15-19 років, яка може супроводжуватись багатьма негативними факторами: великим фізичним навантаженням через неповність дозрілий організм; моральним навантаженням за рахунок появи нових обов'язків та відповідальності; відсутності моральної, фінансової підтримки серед близьких; припиненням навчання; можливим словесним та фізичним насильством від найближчих людей, тощо.

КЛЮЧОВІ ПОКАЗНИКИ ЗДОРОВ'Я

Область має досить великий перелік як негативних так і позитивних значень показників здоров'я населення.

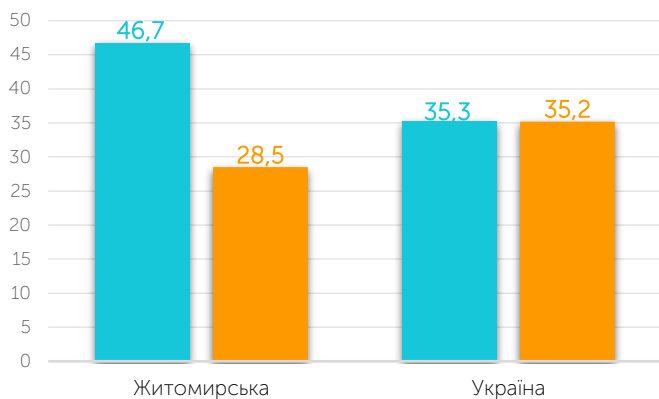
Неінфекційні захворювання: в даному напрямку захворювань слід виокремити такі показники як *Смертність населення від хвороб системи кровообігу*, який становить 1164,1 осіб на 100 000 населення та *Смертність від хвороб органів травлення у віці від 30 до 70 років*, який становить 100,8 осіб на 100 000 населення – обидва цих показники є одними із найвищих в порівнянні з іншими областями та в цілому по країні.

Стосовно Дитинства та умов життя Житомирська область демонструє досить середні показники щодо Рівня безробіття населення працездатного віку у співвідношенні до робочої сили, яке складає 10,0% в області, 8,6% по Україні, яке в свою чергу демонструє можливість населення формувати соціальну "повноту життя", в тому числі можливість більш повного забезпечення медичними послугами у разі необхідності. та Частки дітей-сиріт, які живуть в інтернатних закладах та потребують влаштування в сім'ї, 19,42 на 100 000 населення в області у порівнянні із 14,8 на 100 000 населення по Україні.

Життєві звички та фактори ризику також мають досить суттєвий вплив на формування здоров'я у населення Житомирської області. Частка населення у віці 12 років та старше, які повідомили, що випалюють від 6 до 10 цигарок за добу становить 46,7% в області, що є найвищим показником по країні. В порівнянні, загальнонаціональний показник щодо частки населення у віці 12 років та старше, які повідомили, що випалюють від 6 до 10 цигарок за добу складає 35,3%.

Проте, що стосується індикаторів щодо рівня ожиріння та надлишкової ваги у населення, то дані показники в порівнянні з іншими регіонами та в цілому по країні демонструють один із найкращих значень. Для прикладу, Частка населення, що має проблеми із зайвою вагою в Житомирській області складає 28,5%, а в цілому по країні – 35,2%.

Напрямок Надання медичних послуг в області характеризується досить позитивними показниками щодо рівня охоплення вакцинацією населення проти Гепатиту ВЗ до року – 86,8%, національний рівень – 79,8%, та БЦЖ-1, який є одним із найкращих в цілому по країні – 93,7%, національний показник – 88,8%.

Екологічний стан в Житомирській області також привертає до себе значну увагу, адже область є однією із «лідерів» разом із Рівненською областю по об'єму вирубки лісів, що несе загрозу та вплив на якість атмосферного повітря, яке в свою чергу може впливати на появу зл�якісних новоутворень та збільшення рівня захворюваності на серцево-судинні захворювання.

Питання роздільного збирання твердих побутових відходів у населених пунктах Житомирської області також виходить на перший план і становить близько 1,2%, для порівняння, показник в цілому по

Україні складає 5,1%, що є загалом досить низьким показником та потребує уваги до себе через свою небезпечну накопичувальну дію у майбутньому для населення.

Проте, є і позитивні моменти щодо екологічного стану в області, зокрема показник Рівня викиду забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення на одну особу складає 10,5 кг, що у 5 разів менше, ніж по Україні – 58,5 кг на одну особу.

ВИСНОВКИ

◆ Система громадського здоров'я в Україні має на меті зміцнити здоров'я населення, запобігти хворобам, покращити якість та збільшити тривалість життя населення.

◆ Житомирська область не є винятком та потребує досить суттєвих заходів щодо зменшення рівня як захворюваності так і рівня смертності населення, спричинених серцево-судинними захворюваннями, питома вага яких в області є однією із найвищих по країні.

◆ Також слід звернути увагу на рівень захворюваності зл�якісними новоутвореннями серед жіночого населення, який також є досить високим.

◆ Досить низький рівень використання пасків безпеки серед водіїв, які знаходяться за кермом характеризує високий рівень травматизму на дорогах в тому числі і з тяжкими наслідками.

◆ На рівні області потрібно також приймати певні міри щодо зменшення показника смертності від хвороб органів травлення у віці від 30 до 70 років, який є одним із найгірших в цілому по країні та може характеризувати деяку необізнаність населення щодо шкідливого впливу певних продуктів харчування на фізичний стан здоров'я, тощо.

ОПУБЛІКОВАНО

ДУ «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України» у співпраці з Житомирським обласним центром громадського здоров'я із залученням офіційних даних Державної служби статистики України, ДЗ «Центр медичної статистики Міністерства охорони здоров'я України, МБФ «Відродження», Центру демократії та верховенства права, Національної поліції України та інших установ/організацій (в залежності від тих чи інших індикаторів), за допомогою яких проводився розрахунок показників.

Барометр показників громадського здоров'я у Житомирській області

Тема	#	Назва показника	Регіональне значення	Національне значення	Одиниці виміру	Період	Барометр показників
Населення	1	Рівень народжуваності у жінок віком 15-19 років	22,5	16,9	на 1000 наявного населення	2019	
	2	Частота абортів	10,57	7,55	на 1000 жінок фертильного віку	2019	
Дитинство та умови життя	3	Кількість дітей-сиріт, які живуть в інтернатних закладах та потребують влаштування в сім'ї	19,42	14,8	на 100 000 населення	2019	
	4	Рівень безробіття населення працездатного віку	10,0	8,6	відсоток до робочої сили	2019	
Здоров'я та захворювання	5	Смертність немовлят у віці до 1 року	6,6	7,0	на 1000 живонароджених	2019	
	6	Передчасна смертність від хвороб органів травлення у віці від 30 до 70 років	100,8	77,9	на 100 000 відповідного населення	2019	
	7	Підліткова смертність у віці 10-19 років*	46,24	32,38	на 100 000 відповідного населення	2019	
	8	Середня очікувана тривалість життя при народженні	70,28	72,01	років	2019	
	9	Рівень здоров'я населення – «поганий»	15,7	10,1	відсоток	2019	
	10	Частка населення, яке у разі настання хвороби не зверталося до лікаря, а лікувалося самостійно за допомогою ліків	44,4	31,7	відсоток	2019	
	11	Відсоток населення, яке підписало декларації із сімейним лікарем	84,61	73,96	відсоток	2020	
	12	Частка осіб, у яких вперше виявили ЗН на III+IV стадіях	40,2	35,9	відсоток	2019	

	13	Рівень інфікованості ВІЛ вагітних 15-24 років	0,0	0,18	відсоток	2019		
	14	Частка осіб віком 15-24 роки із вперше в житті встановленим ВІЛ	6,2	4,5	відсоток від нових випадків	2019		
	15	Смертність загального населення спричинена цукровим діабетом	2,71	4,8	на 100 000 населення	2019		
	16	Смертність населення внаслідок ДТП	16,05	9,64	на 100 000 населення	2019		
	17	Частка осіб, які не зверталися до лікаря під час хвороби, бо очікували, що вона сама пройде	18,7	29,3	відсоток	2019		
	18	Захворюваність жіночого населення на ЗН молочної залози	61,7	70,3	на 100 000 населення	2019		
	19	Смертність населення від хвороб системи кровообігу	1164,1	993,4	на 100 000 населення	2019		
Надання послуг	20	Охоплення АРТ пацієнтів групи медичного нагляду	77,4	85,0	відсоток	2020		
	21	Рівень охоплення щепленням БЦЖ-1	93,7	88,8	відсоток	2020		
	22	Рівень охоплення щепленням від Гепатиту В3 до року	86,8	79,8	відсоток	2020		
Життєві звички	23	Частка населення у віці 12 років та старше, які повідомили, що випалюють близько 6-10 цигарок за добу	46,7	35,3	відсоток	2019		
Екологія та навколишнє середовище	24	Рівень викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення на одну особу	3,0	58,5	відсоток	2019		
Фактори ризику	25	Частка населення, що має проблеми із зайвою вагою	28,5	35,2	відсоток	2019		

* вікове визначення підлітків 10-19 років застосовується відповідно до Цільових орієнтирів та індикаторів для політики Здоров'я-20202, ВОЗ, https://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0010/378946/Targets4_RU_WEB.pdf

- Значення показника значно перевищує загальнонаціональне значення та є одним із найкращих по Україні
- Значення показника не суттєво відрізняється від загальнонаціонального значення, проте потребує до себе уваги
- Значення показника суттєво відрізняється від загальнонаціонального значення, потребує до себе надзвичайної уваги